

(א) לקמן פה: ע"פ, ב"ה
ז: (ב) ד"ר [ע"פ חוק]
מסדוריו עו. ז"ל סוף
חמה, (ג) לעיל יב:
(ד) לעיל ב, (ה) מניגה יט.
מקוואות פ"ה משה א
(ו) שבת כה: (ז) לקמן
עמוד ב.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לך
שימן עפר למטה. עפר
תיחוד דלס העפר:

גליון הש"ס

גמ' איבעיא ליה פ"א
צואר. לען או צ"ק
קט ע"פ: שם ה"א
הפילה הוא כשרה.
ע"י ספדוריו ע"פ
חוק' ד"ה סוף: רש"י
ד"ה טמא ב"י עירוב
הדיו. ע"י ספדוריו ס"ט
ספדוריו:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] תד"ה ואסורה וכו'
עד סד"ה. י"ב דמי
האמוראים אין אלוני
מנומה טוהרה גמ' י'
היה להס אפר פ"ה
וכמ"ס סד"ה לקמן פ"ה
ס"י ד' אלמ מעשר ע"י
לא היה טוהר ממסרי
המים דלא היו ממצות
דחוק:

תורת אור השלם
(א) ואיש איש כפי
ישראל וכן תהי תהי
הקורבן אשר יצור ציד
תהי או עוף אשר יאכל
והשפך דמו וקפורה
קפורה: ויקרא י"ג

(ב) ונתתם שלמים
והקבלתם שם ושלמתם
לפני ה' אלהיך:
והכריחו: פי' ונתן כמקד
הקורבן אשר יצור ה'
אלהיך לשום שמו שם
והקבלתם מקדש ובענין
אשר נתן ה' דף באשר
והקבלתם ושלמתם
כלל אמת נקשר:
[דברים יב, כא כ"ג, ע"י שני
נוסחאות בבש"ת]

הגהות וציונים

[א] בכתיב, ראש"י ובה"א
דמיפרי: מבורא:
[ב] ברב אלפס פי'
דמכלתן דף כט ע"ב
איתא השתט צריך שיתן
עפר תיחוד למטה ועפר
תיחוד למעלה, וכ"א
בראש"י [שם] (גליון)
וכ"ה ברש"י, וע"י ב"ח:
[ג] וצ"ל פקתא רכ"א
לקמן קו ע"א ובבב"ח
נד ע"א ובנורו מג ע"ב
ויפריש' פקתא קבעה
וכ"א בערוך, גם בילקוט
פרשה אחרי פקתא
(גליון) וכ"ה בדברי
ובת"י: [ד] צ"ל א"ה
(ועינין) וכ"ה בדברי
ובת"י: [ה] כתיב אפילו
כל שהוא כ"כ שהוא
אחורי מאי לאו
אחורי מחטא:
[ו] בכתיב עון מיתה (וכ"ה בחוס, וע"י רש"י): [ז] בחגיגה אדם נמי ד"ה מיכוין, וכתיב בכתיב: [ח] צ"ל ביושב
ומצפה אימתי ויהי הג' עסקינן (כתיב, וכ"ה בחגיגה): [ט] צ"ל חותבין (כתיב): [י] צ"ל דאם הקרקע קשה
לא מקור עפר, חס"י (כתיב): [יא] צ"ל פקתא (ש"מ, כתיב דורש"י): [יב] ורש"י (גליון): [יג] נ"א שמה
יחיד את הקרבים וינקבו (ש"מ) בכתיב: אחד ורין שמה יחידו הקרבים או ינקבו, וברש"י שבר"י שמה ינקבו קרבים בסיון: [יד] דיבור זה צ"ל אחר ד"ה והא (באה"מ): [טו] נ"א חמור מיתה דהוא ובניו
נכרתים כדכתיב (ש"מ): [טז] חובת "הא" נחמק (ש"מ): [יז] צ"ל דייק לה ופירוה נראה דאפילו (ש"מ, כתיב): [יח] צ"ל דאוקמא (באה"מ): [יט] צ"ל דהיא דבכ"י לנעוצה עדיף דבכ"י מיהא (ש"מ, כתיב): [כ] צ"ל
אצטריכא (ש"מ): [כא] צ"ל וכתנן באין דורשין (גליון):

השוחרט פרק שני חולין

לא.

גידפי. ונלה שסביב האור: דמיפרי. כרותות מינליר"ש צלע"ז
דאי עבד חלדה מצפנים היה יורא רוחז פי החך צין הכנפים ולא
היה חותכו: צריך שיתן עפר (ה). תיחוד למטה דלס העפר
קשה לא מקרי עפר למטה: בעפר. משמע כולו טמון בעפר:

גידפי דמיפרימי^א והא בעי כסוי וכי תימא
דמכסו ליה^ב והאמר רבי זירא אמר רב
השוחרט צריך שיתן עפר למטה ועפר^ג למעלה
שנאמר^ד וכסוהו בעפר עפר לא נאמר אלא
בעפר מלמד שהשוחרט צריך שיתן עפר
למטה ועפר למעלה דמוזין ליה לעפר דכולה
פתקא^ה: היה שוחט והתח [וכו]: אמר רבי
זירא מלא צואר וחוי צואר * איבעיא להו
מלא צואר וחוי צואר כמלא צואר דהו לה^ו
תרי צוארי או דלמא מלא צואר וחוי צואר
משהו תא שמע היה שוחט והתח שני ראשין
בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר אחד
כשר מאי מלא צואר אחד אילימא מלא צואר
אחד ותו לא השתא בבתמה אחת בעינן
מלא צואר וחוי צואר בשתי בהמות סגי
להו כמלא צואר אחד אלא פשיטא * מלא
צואר חוי לשני צוארין י"ש"מ מלא צואר
חוי צואר ש"מ: בר"א בזמן שהולך ולא
הביא וכו': אמר רב מנשה באיזמל שאין לו
קרנים אמר ליה רב אחא בריה דרב אויא
ד"ב מנשה מחטא מאי אמר ליה מחטא מבוע
בוע מחטא דאושכפי מאי אמר ליה תנינא
אפילו כל שהוא מאי לאו^א מחטא דאושכפי
לא איזמל איזמל בהדיא קתני לה פרושי קא
מפרש מאי כל שהו איזמל ה"נ מסתברא
דאי ס"ד מחטא דאושכפי השתא מחטא
דאושכפי שריא איזמל מיבעיא איזמל
אצטריכא ליה ס"ד אמינא ליגור איזמל שאין
לו קרנים אטו איזמל שיש לו קרנים קא משמע
לן: מתני' ינפלה סכין ושחטה אע"פ
ששחטה כדרכה פסולה שנאמר = זובחת
ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל: גמ'
מעמא דנפלה^ב * הא הפילה הוא כשרה
ואע"ג דלא מיכוין מאן תנא דלא בעינן כוונה
לשחיטה אמר רב ר' נתן היא^ג דתני אושעיא
זעירא דמן חבריא זרק סכין לנועצה בכותל
והלכה ושחטה כדרכה ר' נתן מכשיר והכמים
פוסלים הוא תני לה והוא אמר לה הלכה
כר' נתן והא אמרה רבא חדא זימנא^ד דתנן
וכולן ששחטו ואחרים רואין אותן שחיטתן
כשרה ואמרינן מאן תנא דלא בעי כוונה
לשחיטה ואמר רבא רבי נתן היא צריכא דאי
אשמועינן התם משום דקא מיכוין לשום
חתיכה בעולם אבל הכא דלא קא מיכוין
אימא לא ואי אשמועינן הכא משום דקאתי
מכח בן דעת אבל התם דלא קאתי מכח בן
דעת אימא לא צריכא: א"תמר גדה שנאנסה
וטבלה אמר רב יהודה אמר רב ה"הורה

חוי צואר כמלא צואר. לכאורה נראה שצריך להולין כל אותו מלא
צואר שחון לצואר ולכן צריך אותו שיעור ומיהו נראה דאין
צריך ולא הולך שיעור זה אלא כדי שישחוט בריות ופעמים שהסכין
מריף ושחט הכוז בלא הולכת כמלא צואר: והא אמרה רבא חדא
זימנא. אמתניתין לא פריך הא
מנינא חדא זימנא כדפירש בקונטרס
משום דזמניתיתין לא תנא צהדיא
הוא הפילה הוא כשרה אלא רבא
הוא דדייק לה ועוד^א דלפילו אי תני
לה צהדיא זמניתיתין לא היה יכול
להקשות דהא לא פריך ארצא למנה
ליה למידק הא הפילה הוא כשרה הא
מנינא לעיל מדמכשירין שחיטת חרש
שטה וקטן דאי לאו דלמך רבא
אמתני דחש"י רבי נתן היא לא היה
מקשה כלום דלמנא צהדיא^ב מכשירין טפי
ואפילו רבנן מודו דמיכויו לחתיכה
בשר אלא פריך משום דאוקמינן^ג להדיא
כרבי נתן אלמנא משחטא זמניתיתין
אפילו היכא דלא מיכוין לחתיכה בשר
למנא זרק סכין לנועצה בכותל ואם כן
כמו ליה לרבא למידק הא הפילה הוא
כשרה ומשי דה"ה לנועצה עדיף
דמיתכין^ד מיהא לחתיכה בעלמא אבל
הפילה לא מיכוין כלל לשום חתיכה:
ואי אשמועינן הפי"ה. השתא הך
צריכותא לא הויה דומיא דלידך
דלא צא לפרש טעם אמאי איצטריך
ליה לרבא למימר גבי חרש שטה
וקטן רבי נתן היא דל"כ מאי קאמר
אבל התם דלא אחי מנח כן דעת
אימא לא הא צהדיא תנן דכשרה אלא
אמתניתין ופ"ה עבד צריכותא אמאי
איצטריך ורבא איצטריך לאשמועינן
דר' נתן היא דאי לאו לאשמועינן
הוא אמינא דהתם אפילו רבנן מודו
דהא מיכויו לחתיכה בשר להכי
אשמועינן דלפ"ה פסלי רבנן והא
דקאמר רבא לקמן^ה ורבנן נהי דלא
צעי כוונה לזימנא לחתיכה מיהא
צעילא היינו לחתיכה סמינא:

ואסורה לאכול בתרומה. אפילו
למעשר אסורה כדלמרי

בסמוך אלא נקט מרומה דנוהגת
בזמן הזה א: עון כרת הותר.
איפכא הוה ליה למימר עון מיתה
אסרת עון כרת מייציע דהא פשיטא
דבעינן כוונה צמיומה ודכתנן
בחומר צקדס^א (חגיגה דף י"ז:) טבל
לחולין אסור צמער ואף בחולין
צעי רבא למימר^ב דטבל ולא הוה
כאילו לא טבל ויש לומר משום
דנקט מעיקרא טוהרה לציתה קאמר
הכי אי נמי נאנסה עדיף מטובל
לחולין שאם היתה יודעת היתה
מתכוונת אף למעשר ומדקאמר טוהרה
לציתה אלמנא חשיצה ליה כוונה
אם כן אף למרומה תהא מותרת:
וכי

לכיתה ו'ואסורה לאכול בתרומה ור' יוחנן אמר אף לכיתה לא טהרה א"ל רבא
לר"ג לרב דאמר טהורה לכיתה ו'ואסורה לאכול בתרומה עון כרת הותרה איסור^א
מיתה מיבעיא אמר ליה בעלה חולין הוא וחולין לא בעי כוונה ומנא תימרא
כלים דלא מיכווני אף אדם נמי לא בעי כוונה^ב ממאי דלמא ביושב ומצפה עסקינן אימתי יתלש הגל^ג
ובכלים

דקאי נמי אחרש שטה וקטן והא דפרכין גריס פירקין (לעיל ב:) אי ימנא אחרש שטה
מצעי ליה הכי פרכין אי ימנא אחרש שטה וקטן לפיכך קאי עלה קאי מנייה קא סליק ואם
שחטו מייציע ליה (לעיל יב:).

עין משפט
גר מצוה

גב א מיי פ"ב מהל'
שחטה ה"ל ע"כ סג
עשין סג טו"ש' י"ד ס'
כד עיף ג:
גב ב מיי' סג טו"ש' סג
טו"ש' ג:
גד ג ד מיי' סג פ"ב
ה"ל' סג טו"ש' סג
י"ד ס' ג טו"ש' א:
גה ה מיי' פ"א מהל'
מקוואות ה"ל סג
עשין רמח טו"ש' י"ד ס'
קפא עיף חמ:
גו ו מיי' סג ה"ל א:
גז ז מיי' סג פ"ט ה"ל ז
סג טו"ש' ע"ד י"ד
ס' רל עיף ה:

רבינו גרשום

פתקא. פלוג בלע"ז:
ובאימל שאין לו
קרנים. כלומר אבל יו
קרנים. אסור דחישין
שפ"ש דרך דחישין נקב
הסמינן בקרנים: מחט
דאושכפי מאי. כלומר
(מחטא דאושכפי) (חותך)
לחחר החוט שחופר
בו: אימל שאין לו
קרנים. שמוכפלין קרנים
לאחוריהו: אבל הכא
דלא קא מיכוין. כלומר
דלא קא מיכוין אלא
לנועצה בכותל: טהורה
לכיתה. כלומר טהורה
לשכב עם בעלה בחמישי
עון כרת הותרת.
כלומר גדה שחטא חייב
כרת. איסור מיתה. זו
תרומה שהיה מיתה בידי
שמים דכתיב (ויקרא כב,
ט) ומתו בו כי יחללוהו:
מה כלים דלא בעו
כוונה. כלומר כלים לא
בני כוונה ניהו: משום
הדרתיל של גשמים.
החדשין (ב) כמים שאובין
אלא כמי מקוה: אי
נמי ניגודו דאשין
אטו

השק שלמה
על רבינו גרשום

(א) דמי ריש' אלו נריך מאור
החללה של שבת אע"פ מס
שאינן רק דפסולין משום
דזו ותלן ומו גשמים אע"פ
משהין רק דשפסולין וי"ש.

ליקוטי רש"י

עפר א"משה. עפר
מחטא ולא על קרקע קשה
[לקמן פג:]. ובה"א
עפר. ה"ו משמע דלא
קפיד אלא אכסוי וביצה
ז: וצ"ל משמע דלא עפר
אלא כסוי [לקמן שם].
בעפר. משמע שחטא
נבלל ועומן עפר קודם
הכסוי [ביצה שם]. עפר
משמע בלול ועומן עפר
מחטא [לקמן שם]. זעירא
דמן חבריא. זעיר
שפשיטה והאי דקרי ליה
הכי משום דלשחטא
למרינא הוה התם [תנתינ
כר]. כדרכה. כהונן.
דלמנא. דלמנא
מתימא ונקטה. והוא
אמר דה' ה"ה ב"י
נתן. אלא אמר לה
מעמא שחטה כרבי נתן.
מאן תנא ד"ה
כוונה לשחיטה. דהא
התם שוטט וקטן לחתיכה
בעלמא מכוון ואין להס
דעת להסתיין לשחיטה
וקמי וכוין שחטו וכו'
וקטן עלה קאי ואם שחטו
מצעי ליה הכי פרכין אי ימנא אחרש שטה וקטן לפיכך קאי עלה קאי מנייה קא סליק ואם
שחטו מייציע ליה (לעיל יב:).

איזמל - תער דק וקטן מאד

באיזמל שאין לו קרנים

שמה יחלידו הסימנין

ומתוך שהוא קטן מאד ו

סימן

וכשהוא נ

דרגילין היו לעשות כ

צואר

חתך רוחב בצואר עוף

